

Հավելված

Հաստատված է

Հեռուստատեսության և ռադիոյի ազգային Հանձնաժողովի

2012 թվականի մարտի 14-ի թիվ 9-Ա որոշմամբ

**ՇԵՌՈՒՍՏԱՏԵՍՈՒԹՅԱՆ ԵՎ ՌԱԴԻՈՅԻ ԱԶԳԱՅԻՆ ՀԱՆՁՆԱԺՈՂՈՎԻ ԿՈՂՄԻՑ
ՀԱՄԱՊԵՏԱԿԱՆ ԵՎ ԵՐԵՎԱՆԻ ԱՎԱԳԱՆՈՒ ԸՆՏՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ
ՆԱԽԸՆՏՐԱԿԱՆ ՔԱՐՈԶՉՈՒԹՅԱՆ ԺԱՄԱՆԱԿԱՀԱՏՎԱԾՈՒՄ ՎԵՐԳԵՏՆՅԱ
ԵԹԵՐԱՅԻՆ ՀԵՌԱՐԶԱԿՈՒՄ ԻՐԱԿԱՆԱՑՆՈՂ ՀԵՌՈՒՍՏԱԸՆԿԵՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ,
ՌԱԴԻՈԸՆԿԵՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԿՈՂՄԻՑ ԹԵԿՆԱԾՈՒՆԵՐԻ, ՀԱՄԱՄԱՍՆԱԿԱՆ
ԸՆՏՐԱԿԱՐԳՈՎ ԸՆՏՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻՆ ՄԱՍՆԱԿՑՈՂ
ԿՈՒՍԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ, ԿՈՒՍԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԴԱՇԻՆՔՆԵՐԻ ՀԱՄԱՐ
ՀԱՎԱՍԱՐ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐ ԱՊԱՀՈՎԵԼՈՒ ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ՍԵԹՈՂԱԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆ**

1. Սույնով սահմանվում է ՀՀ տարածքում վերգետնյա եթերային հեռարձակում իրականացնող հեռուստաընկերությունների, ռադիոընկերությունների (այսուհետ՝ ընկերություններ) կողմից նախընտրական քարոզչության ժամանակահատվածում, համապետական և Երևանի ավագանու ընտրություններին մասնակցող թեկնածուների, համամասնական ընտրակարգով ընտրություններին մասնակցող կուսակցությունների, կուսակցությունների դաշինքների համար հավասար պայմանների ապահովման գնահատման մեթոդաբանությունը:
2. Հեռուստատեսության և ռադիոյի ազգային հանձնաժողովը (այսուհետ՝ հանձնաժողով) ընկերությունների հեռարձակած ծրագրերի ՀՀ ընտրական օրենսդրությանը համապատասխանության մշտադիտարկումը իրականացնում է.
 - հեռուստառադիոծրագրերի և դրանց տեսագրությունների (ձայնագրությունների) անմիջական դիտարկման արդյունքների.
 - գրանցամատյանների և ընկերություններից ստացված տեղեկատվության.
 - թեկնածուների, համամասնական ընտրակարգով ընտրություններին մասնակցող կուսակցությունների, կուսակցությունների դաշինքների և (կամ) նրանց ներկայացուցիչների հանձնաժողով ներկայացրած տեղեկատվության.
 - ընկերությունների կողմից ՀՀ ընտրական օրենսդրության խախտումների մասին լրատվամիջոցների հրապարակումների.

պետական մարմինների, հասարակական և միջազգային կազմակերպությունների հանձնաժողով ներկայացրած կամ հրապարակած տեղեկատվության ուսումնասիրության հիման վրա:

3. Թեկնածուներին, համամասնական ընտրակարգով ընտրություններին մասնակցող կուսակցություններին, կուսակցությունների դաշինքներին անվճար և վճարովի կարգով տրամադրված եթերաժամի մշտադիտարկումն իրականացվում է հրապարակված վճարովի եթերաժամամանակի սակագնի սահմանման և եթերաժամանակի տրամադրման կարգի՝ Հայաստանի Հանրապետության ընտրական օրենսգրքի 19-րդ հոդվածի պահանջներին համապատասխանության ուսումնասիրմամբ: Դիտարկողը գնահատում է՝

- վճարովի եթերաժամի սակագնի և հայտարարման ժամկետի օրենքի պահանջներին համապատասխանությունը.
- նախընտրական քարոզչության ընթացքում սակագնի անփոփոխությունը.
- տրամադրվող եթերաժամանակի և դրա հեռարձակման ժամի համապատասխանությունը ոչ խտրական սկզբունքին.
- թեկնածուի, համամասնական ընտրակարգով ընտրություններին մասնակցող կուսակցության, կուսակցությունների դաշինքի ներկայացրած նյութի հեռարձակելը մերժելու հիմքերի իրավաչափությունը (պատշաճ հիմնավորվածությունը և պատճառաբանվածությունը):

4. Ընկերությունների կողմից հեռարձակված հեռուստառադիոհաղորդումները ուսումնասիրելիս, բացառությամբ թեկնածուներին, համամասնական ընտրակարգով ընտրություններին մասնակցող կուսակցություններին, կուսակցությունների դաշինքներին անվճար և վճարովի կարգով տրամադրված եթերաժամանակի, դիտարկողը գնահատում է՝

- ընտրությունները լուսաբանողի, հեռուստառադիոհաղորդումը վարողի, եթերում հանդես եկող ընկերության աշխատակցի ընտրություններում որպես թեկնածու գրանցված լինելու հանգամանքը.
- լրատվական թողարկումներում և հասարակական-քաղաքական հաղորդումներում թեկնածուների, համամասնական ընտրակարգով

ընտրություններին մասնակցող կուսակցությունների, կուսակցությունների դաշինքների նախընտրական քարոզչության միջոցառումների լուսաբանումը գնահատականներից զերծ և անկողմնակալ լինելու հանգամանքը, լուսաբանման հավասարության և ոչ խտրական սկզբունքի պահպանումը.

- քաղաքական, հայեցողական, քաղաքացիական պաշտոններ զբաղեցնող, պետական կամ համայնքային ծառայող հանդիսացող թեկնածուների գործունեության լուսաբանման համապատասխանությունը Հայաստանի Հանրապետության ընտրական օրենսգրքի 22-րդ հոդվածի պահանջներին, պաշտոնական և այլ գործունեության լուսաբանման տարանջատվածությունը.
- թեկնածուներին, համամասնական ընտրակարգով ընտրություններին մասնակցող կուսակցություններին, կուսակցությունների դաշինքներին ընկերության հեռարձակած հաղորդումներին և հաղորդաշարերին մասնակցության հավասար հնարավորություն ընձեռելու հանգամանքը.
- թեկնածուների, համամասնական ընտրակարգով ընտրություններին մասնակցող կուսակցությունների, կուսակցությունների դաշինքների կամ նրանց ներկայացուցիչների մասնակցությամբ հաղորդումներում և հաղորդաշարերում լրագրողի, հեռուստատաղիոհաղորդումը վարողի, եթերում հանդես եկող ընկերության աշխատակցի անկողմնակալ լինելու հանգամանքը.
- գեղարվեստական, փաստավավերագրական, անիմացիոն ֆիլմերում, տեսահոլովակներում, ձայնագրություններում, առևտրային գովազդում, ընկերության այնպիսի հաղորդումներում, որոնք նվիրված չեն ընտրությունների լուսաբանմանը, թեկնածու կամ նրա ներկայացուցիչ, համամասնական ընտրակարգով ընտրություններին մասնակցող կուսակցության, կուսակցությունների դաշինքի ներկայացուցիչ չհանդիսացող անձի կողմից, այդ թվում՝ նաև ինտերակտիվ եղանակով, նախընտրական քարոզչություն իրականացնելու հանգամանքի առկայությունը (թեկնածուի, համամասնական ընտրակարգով ընտրություններին մասնակցող կուսակցության, կուսակցությունների դաշինքի, նրա գործունեության, քաղաքական և (կամ) նախընտրական ծրագրերի հիշատակելը, ներկայացնելը, գնահատական հնչեցնելը, համեմատություն իրականացնելը, ինչպես նաև կողմ կամ դեմ քվեարկելու կոչով հանդես գալը), թեկնածուի, համամասնական ընտրակարգով ընտրություններին մասնակցող կուսակցության, կուսակցությունների դաշինքի խորհրդանիշերի և կարգախոսերի առկայությունը.
- թեկնածուների, համամասնական ընտրակարգով ընտրություններին մասնակցող կուսակցությունների, կուսակցությունների դաշինքների վարկանիշների վերաբերյալ սոցիոլոգիական հարցման արդյունքների հրապարակման համապատասխանությունը Հայաստանի Հանրապետության ընտրական օրենսգրքի 21-րդ հոդվածի պահանջներին.

- քվեարկության օրը մինչև ժամը 20.00-ն ընտրողի տված քվեի մասին հարցման հրապարակման առկայության հանգամանքը.
- քվեարկության օրը և դրան նախորդող օրը քարոզչական կյուրի՝ տեղեկատվական, խմբագրական, փաստավավերագրական, հեղինակային կամ այլ հաղորդումների տեսքով կամ ցանկացած այլ ձևով նախընտրական քարոզչության իրականացման առկայության հանգամանքը:

5. Նախընտրական քարոզչության ընթացքում և դրա ավարտից հետո հաշվարկվում են՝

- նախընտրական քարոզչության ընթացքում թեկնածուներից, համամասնական ընտրակարգով ընտրություններին մասնակցող կուսակցություններից, կուսակցությունների դաշինքներից *յուրաքանչյուրին առանձին* ընկերության կողմից անվճար և վճարովի կարգով տրամադրված եթերաժամանակը, այդ ընկերության հաղորդումներին նրանց մասնակցության, ինչպես նաև նրանց նախընտրական քարոզչական գործունեության լուսաբանման տևողությունը.
- նախընտրական քարոզչության ընթացքում թեկնածուներին, համամասնական ընտրակարգով ընտրություններին մասնակցող կուսակցություններին, կուսակցությունների դաշինքներին *առանձին* ընկերության կողմից անվճար և վճարովի կարգով տրամադրված *ընդհանուր* եթերաժամանակը, ընկերության հաղորդումներին նրանց մասնակցության, ինչպես նաև նախընտրական քարոզչական գործունեության լուսաբանման *ընդհանուր* տևողությունը.
- նախընտրական քարոզչության ընթացքում թեկնածուներից, համամասնական ընտրակարգով ընտրություններին մասնակցող կուսակցություններից, կուսակցությունների դաշինքներից *յուրաքանչյուրին բոլոր* ընկերությունների կողմից անվճար և վճարովի կարգով տրամադրված ընդհանուր եթերաժամանակը, հաղորդումներին մասնակցության, ինչպես նաև նախընտրական քարոզչական գործունեության լուսաբանման ընդհանուր տևողությունը.
- նախընտրական քարոզչության ընթացքում թեկնածուներին, համամասնական ընտրակարգով ընտրություններին մասնակցող կուսակցություններին, կուսակցությունների դաշինքներին *բոլոր* ընկերությունների կողմից անվճար և վճարովի կարգով տրամադրված *ընդհանուր* եթերաժամանակը, հաղորդումներին մասնակցության, ինչպես նաև նախընտրական քարոզչական գործունեության լուսաբանման ընդհանուր տևողությունը: